

། ཀེ་དབ་གྱི་མིང། ཟམ་པའི་ཤེས་ཡོན། །

༤ ཨོ་རྒྱན་གྱི་དུས་ཕྱོད་པའི་མི་དབང་གི་ཡབ་སྐུ་ལ། །མཁའ་འགོའི་གྱིང་ནས་ཕེབས་པའི་རྒྱལ་ཡུམ་དང་རྒྱལ་
བཅུ་ན། །འོག་མིན་ཞིང་ནས་ཕེབས་པའི་བླ་སྤྱུལ་དང་མཁན་པོར། །མཐོང་ཐོས་དྲན་སྣང་བརྩམས་པའི་མཚོད་པ་རེ་
འབུལ་ལོ།།

༡ ། ཟམ་པའི་སྐོར།

ཟམ་པའི་གོ་དོན་དོ་སྙོལ། ལྷོ་གངས་ལས་འབབ་རུང། །འགྲོ་སུ་ཟམ་པའི་འོག་ལས་ཡིན། །ཟེར་བའི་དབྱེ་དང་
འབྲས་སྟེ་ གཙང་རྒྱ་དང་རོང་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གྲུ་ལས་ མི་དང་སེམས་ཅན་འདི་རྒྱ་ སར་དང་རྒྱུར་གྱི་བར་ན་
རྒྱན་འགྲུལ་འཐབ་ནི་གི་ ཅལ་ཅིག་གི་མིང་ ཡིན་མས་ཟེར་ལྷོ་ནི་ཡིན།

༢ ། འཛམ་གྱིང་ནང་ཟམ་པ་འགོ་ཐོག་འབྱུང་རྒྱལ།

སངས་རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམ་དཔའི་ སྤོན་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་ ཕྱི་སྟོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་མ་ལས་ཡར་ལྷོ་ཆགས།
ནང་བཅུད་གྱི་སེམས་ཅན་དེ་རྒྱུ་ཡར་ལས་མར་ལྷོ་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་ འགོ་བ་མི་རྒྱུ་ འགོ་རིམ་ཞིན་དུ་ ཆགས་ཏེ་
འོངས་པའི་བསྐྱང་ལས་ མི་རྒྱུ་སར་རྒྱུར་འགོལ་འགྲུལ་འབད་བའི་སྐབས་ རྒྱ་བརྒྱལ་དགོས་པའི་འཐོན་པ་ད་ དཀའ་
ངལ་ཐོན་ཏེ་ རྒྱ་སྤོན་ཡོད་མི་ལ་ལུ་ཅིག་བརྒྱལ་མ་རྒྱུགས་པ་ལས་བརྟེན་ ཏེ་མ་ ཟམ་པ་ཟེར་བའི་ཅལ་ མེད་དེར་
འབད་རུང་ རྒྱལ་ལས་ མི་རང་སོའི་རིག་པ་དང་ དུད་འགོ་སེམས་ཅན་དེ་རྒྱུ་གིས་ རུབ་སྐྱི་གྲུ་ལས་དབྱུང་སྟེ་
འགོ་འགྲུལ་འབད་མི་ལུ་དཔེ་བལྟ་སྟེ་ འགོ་དང་པ་ར་ ཟམ་པ་སྟེ་ རྒྱ་སར་དང་རྒྱུར་གྱི་བར་ན་ རུབ་སྐྱི་སྐྱིང་སྟེ་
དེ་གྲུ་ལས་ འགོལ་འགྲུལ་འབད་ལུག།

ནི་བཟུམ་སྟེ་ དགའ་བྱེད་རྣམ་ཏེ་ཟེར་མི་འདི་ བགས་ཚལ་ནང་བཞུགས་པའི་སྐབས་ ཁོ་རའི་ཨམ་སྐུ་སི་ཏེ་འདི་
ལང་ཀ་མགྲིན་བཅུ་གིས་ ཨར་མ་བརྒྱ་སྟེ་ ལང་ཀའི་གཡུས་ཁར་ འབག་ཡར་སོང་མ་ལས་ མི་ཏུ་ལོག་ལེན་ནི་གི་

དོན་ལུ་ སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ ཏུ་ཕུ་སྐྱོན་དང་གཅིག་ཁར་ ཆ་རོགས་བསྐྱོམས་ཏེ་ མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་མོའི་གྲུ་ལས་
ཤིང་གིས་བཟུང་བའི་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ ལང་ཀའི་གཡུས་ཁར་ སོང་ཞིན་ན་ སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ ལང་ཀ་མགོན་བཅུཔ་དང་གཅིག་
ཁར་ དམག་འཐབ་ཞིན་མ་ལས་ བཅུན་མོ་སི་ཏུ་ ལོག་ལེན་པའི་སྐབས་ལུ་ ཟམ་པ་བཟེ་མི་འདི་བྱུང་ཡོད་པ་
ཨིན་མས།

དེ་ཡང་ འཕགས་བསྟོད་ལས། དགའ་བྱེད་རྒྱུང་མའི་དོན་གྱི་ཕྱིར། རྒྱ་མཚོའི་པ་རོལ་སོན་ཅེས་གསལ་ རྒྱུང་གིས་
བྱུང་མེད་སྟོང་ཕྱག་ལོ། །བརྒྱུད་བཅུ་སྐད་ས་ནས་ནགས་སུ་གཤེགས། །ཟེར་གསུངས་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ལྟོ་རྒྱལ་པོ་
སྤྱི་རྒྱལ་པོ་སྐྱོད་གསལ་གྱི་བུ་ ལྟོ་མགོན་བཅུ་བཟེ་མི་དེ་གིས་ ལྟོ་དབང་ཕྱུག་ཡུན་རིང་གི་བར་ན་བསྐྱབས་རུང་
དངོས་གྲུབ་མ་ཐོབ་པར་ ཁོ་རང་ལུ་ མགུ་ཏོག་བཅུ་ཐམ་ཡོད་མི་རྒྱུ་ རེ་རེ་བཞིན་དུ་བཏོག་ཅི་རང་ ལྟོ་དབང་
ཕྱུག་ལུ་ དམར་མཚོ་ད་སྐལ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ཁོ་གི་མིང་ཡང་ ལྟོ་མགོན་བཅུ་བཟེ་དར་བྱུང་སོང་ཡོད་པ་ཨིན་
མས།

ཁོ་གི་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་བཟུམ་ ཡོད་མི་ལུ་གཟིགས་ཏེ་ གནམ་མེད་ས་མེད་སྐྱགས་དབྱེས་སྟེ་ ལྟོ་དབང་ཕྱུག་གིས་
ཁོ་རའི་ཨམ་སྐུ་ ལྟོ་མོ་ལྷ་མ་འདི་ ལྟོ་མགོན་བཅུ་སྟེ་ས་ དངོས་གྲུབ་གནང་པར་བཏང་སྟེ་ ཕར་སྟོད་པ་ད་
ལང་ཀ་མགོན་བཅུ་གིས་ ང་ཚོ་དབྱུམ་མའི་ ཨམ་སྐུ་ལས་ དངོས་གྲུབ་ལུ་དགོཔ་མེད་བཟེ་སྐྱབ་ལས་ ལྟོ་མོ་
ཅིག་པ་བཟུ་ འབད་མ་རྒྱུགས་པར་ ལྷུ་ལས་ལང་ཀའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ ཨམ་སྐུ་གཅིག་གིས་ བཅོམ་བཅུག་
ཅིག་བཟེ་ སྟོན་ལམ་བཏང་སྟེ་ ལོག་ཡར་སོང་རུག།

དོ་རུང་ ལྟོ་ཆེན་དབང་ཕྱུག་གིས་ ཁོ་རའི་སྐུ་བར་ན་བསྐྱོར་མ་ སྤྱི་གཏོང་ཅན་ ཟེར་མི་འདི་བཏང་མ་ད་ ཁོ་
ལུ་ཡང་ ལྟོ་རྒྱལ་པོ་མགོན་བཅུ་གིས་ ང་ཚོ་དབྱུམ་མའི་སེམས་ཅན་སྐུ་ལས་ དངོས་གྲུབ་ལུ་དགོཔ་མེད་བཟེ་སྐྱབ་
ལས་ སྤྱི་གཏོང་ཅན་ཅིག་པ་བཟུ་ ལྷུ་ལས་ རྒྱུང་རའི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ སྤྱི་གཏོག་གིས་ ཐལ་བར་བརྒྱག་
བཅུག་ཅིག་བཟེ་ སྟོན་ལམ་བཏང་སྟེ་ ལོག་ཡར་སོང་མ་ཨིན་མས།

མཐའན་མཇུག་ལུ་ ལྷ་ཆེན་ཁོ་རང་དངོས་སུ་ ཕྱོན་ཞིན་མ་ལས་ ལྷ་འཁྲུག་ཏོག་བཅུ་ཐམ་བཏོག་སྟེ་ དམར་
མཚོད་འབད་ཡོད་མི་ ཆ་མཉམ་རང་ ཉེ་མ་ག་ཡིན་མ་སྟེ་ ལོག་སྟེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་གནང་པའི་ཁར་ མཁྲུག་ཏོག་
བཅུ་ཐམ་གྱི་སྤྲུག་ལུ་ཡོད་པའི་ ཉའི་མཁྲུག་ཏོག་འདི་ བཏོགས་མ་བཏང་ཚུན་ཚོད་ ག་གིས་ཡང་ལྷ་མགྲིན་བཅུ་
བསད་མི་ཚུགས་ནི་དང་ ལྷ་ལྷུ་མི་གསུམ་ ཁོ་གིས་ དབང་དུ་བསྐྱུ་ཚུགས་པའི་ དངོས་གྲུབ་གནང་སྟེ་ ལོག་
ཕྱོན་སོང་མ་ཡིན་མས།

དེ་གི་ལྷལ་ལས་ ཉེ་མའི་ སློན་ལམ་ངན་པ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ ལྷ་མགྲིན་བཅུ་ཐམ་ཚུལ་དེ་ཡང་ རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་
བཅུ་པ་ཟེར་མི་འདི་ལུ་ བཅུན་མོ་གཉིས་ཡོད་པ་ད་ བཅུན་མོ་སློམ་ཤོས་ལས་ སྲས་ཕོ་ཆས་ཕོ་དགའ་བྱེད་རྣམ་ཆ་
དང་ བཅུན་མོ་ཚུང་ཤོས་ གེ་གེ་ཡ་ཟེར་མི་འདི་ལུ་ སྲས་ལུ་ཅུང་ ལྷ་ར་ཏ་ཟེར་མི་ཅིག་ཡོད་པ་མས།

དགའ་བྱེད་རྣམ་ཆ་འདི་ རྒྱལ་པོ་བསྐྱོས་ནི་དེ་དུང་ལ་ལུ་སྟོན་པ་ད་ ལྷ་བས་མ་བདཱེ་ཅིག་ཐོན་ཡོད་མི་དེ་ཡང་ ཉེ་
མ་ རྒྱལ་པོ་ཤིང་རྟ་བཅུ་པ་ ལྷ་དང་ལྷ་མིན་ དམག་རྒྱབ་པའི་སྐབས་ ལྷའི་ཁ་བྲུག་ལས་ ལྷ་མིན་དང་གཅིག་
ཁར་འཐབ་ད་ལུ་ སྤྲུག་གཟུགས་ལུ་ མཚོན་ཆ་ལེ་ཤ་ཕོག་སྟེ་ བསྐྱུང་བཞུགས་པའི་སྐབས་ གཡུས་འཐབ་པ་མེད་
པ་ཟེར་ས་ལས་ཡིན་མི་ བཅུན་མོ་གེ་གེ་ཡ་གིས་ རྒྱག་ཕྱིད་ཞབས་ཏོག་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ལྷུ་ཡོད་མི་ལུ་ རྒྱལ་པོ་
བྲུགས་མཉེས་ཏེ་ ལྷལ་ལས་ བཅུན་མོ་ཁྱོད་ལུ་ ལྷ་བས་མ་བདཱེ་ ག་ཅི་རང་ཐོན་རུང་ ང་གིས་སྤྱིད་སྤྱུག་
གཟིགས་གནང་གེ་ཟེར་ ཞལ་གྱིས་བཞེས་གནང་བུག།

ཕོ་ཆས་ཕོ་རྣམ་ཆ་ རྒྱལ་པོ་བསྐྱོས་ནི་འབདཱ་ད་ བཅུན་མོ་གེ་གེ་ཡ་གིས་ རྒྱལ་པོ་མཚོག་གིས་ ཉེ་མ་ལས་ ང་
ལུ་སྤྱིད་སྤྱུག་གཟིགས་གནང་ནི་ཡིན་ཟེར་ གསུངས་ཡོད་པ་ལས་ རྣམ་ཆ་མེན་པར་ དེ་གི་བུ་ ལྷ་ར་ཏ་འདི་
རྒྱལ་པོ་སྟེ་བསྐྱོས་གནང་དགོ་ཟེར་ལྷུ་ནི་དེ་གིས་ ཕོ་ཆས་ཕོ་རྣམ་ཆ་འདི་ རྒྱལ་པོ་འབད་ནི་གི་རེ་བ་ཡོད་རུང་
ཐབས་རང་མེད་པར་ ཁོ་རའི་ཨམ་སྤུ་སི་རྒྱ་དང་གཅིག་ཁར་ ཉགས་ཚལ་ནང་བཏང་ཞིན་མ་ལས་ ལུ་ཅུང་ལྷ་ར་ཏ་
འདི་ རྒྱལ་པོ་སྟེ་བསྐྱོས་གནང་བུག།

དགའ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་ཡམས་སྐྱེ་སི་དྲུ་ཟེར་མི་འདི་ ཉེ་མ་ སྲིན་པོའི་གཡུས་ལྟུ་ལུ་ སྐྱེས་ཡོད་པ་ཨིན་རུང་ མོ་
གི་སྐྱེས་ཅིས་ལྟུ་ལྟུ་ད་ རྒྱལ་ལས་མོ་གིས་ ལྟུ་འི་རྒྱལ་ཁབ་འདི་ བརྒྱལ་གཏང་ནི་ཨིན་པའི་ ལུང་བརྟན་བྱུང་མ་
ལས་ ལྟུ་ས་ངན་ཅིག་ཨིན་མས་ཟེར་སྐྱབ་སྟེ་ ཟངས་ཀྱི་སྐྱོམ་ཅིག་ནང་བཅུགས་ཏེ་ རྒྱུང་བསྐྱེད་བཏང་ལུགས་།

དེ་ལས་ཟངས་སྐྱོམ་འདི་ རྒྱ་གིས་འབག་སྟེ་ འཇམ་བུ་སྤྱིང་ལུ་ལྟོད་པའི་སྐབས་ ཞིང་ནང་རྒྱུད་པག་ཡོད་པའི་
རྒྱའི་གཡུར་བ་ནང་ལས་མར་ རྒྱ་གིས་འབག་སོང་ལུགས་། དེ་ སོ་ནམ་གྱི་ལུ་འབད་མི་རྒྱ་གིས་མཐོང་སྟེ་ སྐྱོམ་ཁ་
ཕྱེ་ལྟུ་བའི་སྐབས་སྐྱེ་ ག་གིས་ཡང་དོ་འགན་འབད་མ་རྒྱུགས་པའི་ བུམོ་འཇའ་རིས་མོ་ཅིག་ཡོད་མི་འདི་ རྒྱལ་
སྐས་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ བཅུ་མོ་སྟེ་སྐྱེ་ལུ་འདི་དེ་གིས་ རྒྱལ་པོ་གནམ་མེད་ས་མེད་ རྒྱལ་ས་མཉེས་ཏེ་ ཉེན་འབྲེལ་ཡང་
རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་སྟེ་ཅིས་སྐྱུང་ལུ་གནང་ལུགས་། རྒྱའི་གཡུར་བ་ནང་ལས་ ཐོབ་ནི་དེ་གིས་ མིང་ཡང་ བོད་སྐད་ལས་
རོལ་རྟེན་མ་དང་ རྒྱ་སྐད་ལས་ སི་དྲུ་ཟེར་བཏགས་ལུགས་།

དེ་ལས་ རྣམ་ཤེས་དང་སི་ཏ་གཉིས་ བགས་ཚལ་ནང་ མི་ཚེ་སྐྱོང་སྟེ་ ལྟོད་པའི་ཚེ་ སྲིན་ལུལ་ལྟུ་འི་རྒྱལ་པོ་གིས་
འཇིག་རྟེན་གསུམ་ནང་ བུམོ་འཇའ་རིས་མོ་རྒྱ་གི་གྲལ་ལས་ དྲག་ཤོས་རང་ག་ཡོད་ག་ཟེར་ བརྒྱལ་དཔུད་འབད་
དེ་ལྟུ་ལྟུ་ད་ རྣམ་ཤེས་ཡམས་སྐྱེ་ སི་དྲུ་ཨིན་མ་སྟེ་ མཐོང་ཚི་ལུགས་།

སྐྱེལ་ཏེ་ རྣམ་ཤེས་མངའ་གཞུང་འབག་སྟེ་ ལྟོད་པའི་རྩ་བ་ལས་པར་ རྒྱལ་འགྲོ་རྒྱུ་བཏབ་ད་ དགའ་བྱེད་རྣམ་
ཤེས་ཡང་ དབའི་ ཀུ་ཤེ་འདི་ མིག་ཁར་རྒྱུད་ཏོག་ཏོ་ཅིག་ཨིན་མས་ བཟུང་པ་འགྲོ་དགོ་སྟེ་མཐོ་ཞིན་མ་ལས་ རྣ་
མ་ཤེས་ སི་དྲུ་ལུ་ དེ་སྟེ་གསུངས་ལུགས་ ངའོག་མ་ལྟོད་རྒྱུ་ཚོད་ འོད་ཀྱི་ར་བ་བསྐྱར་བཞག་ཡོད་མི་ལས་
ཕྱི་ཁར་མ་སོང་ཞིག་ ག་དེ་མ་ཅིག་སྟེ་ ཕྱི་ཁར་ཡ་སོང་པ་ཅིན་ ཚེ་སྟོག་ལུ་བད་ཚད་འཐོན་འོང་ཟེར་གསུངས་སྟེ་
ཀུ་ཤེ་བདའ་འགྲོ་ལྟུ་ད་ རྒྱ་མཚོའི་མཐའ་མར་ལྟོད་པ་ཅིག་ ཀུ་ཤེ་འདི་ གར་སོང་མེད་པར་ ཡལ་ཡར་སོང་ལུགས་།

སི་དྲུ་མོ་རང་རྒྱུང་མ་གཅིག་ བགས་ཚལ་ནང་ལུས་ཡོད་པའི་རྩ་བར་ སོང་ཞིན་མ་ལས་ ལྟུ་མ་གྲིན་བཅུ་གིས་
ཁྲ་བ་ཤེ་ བམ་ཟེར་ཅིག་ལུ་སྐྱེལ་སྟེ་ སི་དྲུ་འཕྱིང་འགྲོ་ནི་འབད་ལྟུ་ད་ རྣམ་ཤེས་ ཀུ་ཤེ་འདི་རྟེན་བདའ་མ་འགྲོ་
བའི་ཉེ་མར་ སི་དྲུ་ལྟོད་པའི་ བསྐྱར་རྒྱུ་སྟེ་ འོད་ཀྱིས་ཐིག་འཐོན་བཞག་ཞིན་མ་ལས་ རྒྱུད་ཐིག་ནང་རྟེན་ད་

པ་ཅིན་ ག་གིས་ཡང་གཞོན་པ་སྐྱེལ་མི་ཚུགས། ག་དེམ་ཅིག་སྟེ་ རྩོད་ཀྱིས་ འོད་ཀྱི་ཐིག་འདི་ བརྒྱལ་འགྲོ་བ་
ཅིན་ རྩོད་རང་ལུ་གཞོན་པ་འབྱུང་ནི་ཨིན་མ་ལས་ འོད་ཀྱི་ཐིག་བསྐྱོར་མི་འདི་ ཅུ་ལས་བརྒྱལ་མ་སོང་ནིག་ཟེར་
སྐབ་བཞག་ཡོད་པ་ལས་ བུམ་ཟེད་གིས་ སི་དྲུ་འོ་སྟོ་ལོགས་ཁར་སྟོད་རུང་ འོད་ཀྱི་ནང་ན་འཇུལ་ཚུགས་པས།
ཨིན་རུང་ སྲིན་པོ་འི་རྩུ་འཇུལ་གྱིས་སྟེ་ སི་དྲུ་དང་འོད་ཀྱི་རམ་གིས་མ་ཚད་པར་ ས་གཞི་དང་བཅས་པ་སྟེ་ སྲིན་
ཡུལ་ ལྟུང་འི་གཡུས་ཁར་འབག་ཡར་སོང་བྱུག།

དེ་ལས་ རྩུ་མ་ཉ་འདི་ནི་ ཀ་ཤ་ག་དེམ་ཅིག་བདའ་འགྲོ་རུང་ བདའ་བུན་མ་ནི་དེ་གིས་ དེ་ ཀ་ཤ་འོ་མ་མེན་མ་ཉ་
གོ་སྟེ་ ལོག་སི་དྲུ་སྟེ་སར་སྟོད་པ་ད་ སི་དྲུ་གར་སོང་མེད་པར་བྱང་དཔ་ལས་ གན་མ་མེད་ས་མེད་དབུགས་འགམ་
སྤྱག་བསྐྱེལ་སྟོམ་ཕོག་སྟེ་ ཀར་རྩེས་འཚོལ་ཡི་འཚོལ་ཡི་རང་སོང་བྱུག།

དེ་ལས་ བཞག་ཚལ་སྟོམ་ཅིག་ནང་སྟོད་པ་ད་ སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ བ་ལི་ཟེར་མི་དང་ མགྲིན་བཟང་ཟེར་མི་གཉིས་
རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དོན་ལུ་ མ་འཆམ་པར་ དམག་རྒྱབ་དོ་ཡོད་པ་མས། རྩུ་མ་ཉ་འདི་ནང་སྟོད་པ་ཅིག་ སྤྱི་རྒྱལ་པོ་
མགྲིན་བཟང་གིས་ དགའ་བྱེད་ལུ་ རྩོད་ཀྱིས་ང་ དམག་ལས་རྒྱལ་ཚུགས་པའི་ ཆ་རོགས་འབད་བྱིན་པ་ཅིན་
ང་གིས་ བྱུལ་ལས་ རྩོད་ལུ་ག་ཅི་འབད་དགོ་པ་ཅིག་ ཆ་རོགས་འབད་བྱིན་འོང་ཟེར་སྐབ་བཞིན་དུ་ རྩུ་མ་ཉ་
གིས་ མདའ་རྒྱབ་སྟེ་ བ་ལི་བསད་ཡོད་པ་ལས་ མགྲིན་བཟང་སྤྱི་རྒྱལ་པོ་ཐོབ་བྱུག།

དེ་ལས་ མགྲིན་བཟང་གིས་ རྩུ་མ་ཉ་ལུ་བཟླ་སྟེ་ ད་དགའ་བྱེད་རྩོད་ལུ་ རྟོགས་རམ་ག་ཅི་འབད་དགོ་པ་ཡོད་
ཟེར་བྲིས་ད་ རྩུ་མ་ཉ་གིས་ སི་དྲུ་འཚོལ་ནི་གི་ ཆ་རོགས་འབད་དགོ་པའི་རྟོགས་རམ་ ལེན་ལེན་མ་ཨིན་མས།

མགྲིན་བཟང་གིས་ ང་ལུ་སྟོན་པོ་སྟོབས་བྱུགས་ཅན་ ཉ་བུ་མུན་ཟེར་མི་ཅིག་ཡོད་པ་ལས་ དེ་གཏང་གེ་ཟེར་སྐབ་
སྟེ་ ལྟ་དབང་ལྷུག་གི་བྱ་བར་ན་བསྐྱོར་མ་ ཉ་བུ་མུན་ཟེར་མི་ མིག་ཏོ་གསུམ་ཡོད་མི་འདི་ སི་དྲུ་འཚོལ་བར་
བཏང་བྱུག།

དེ་གིས་ མཚོངས་ཐངས་གཅིག་ལུ་རང་ ལྟའི་གཡུས་ཁར་ ལྟོད་དེ་འཚོལ་ལྟམ་ད་ སི་ཏུ་ ལྟམ་གྲིན་བཅུ་
དང་གཅིག་ཁར་ ལྟོད་མ་བརྟུབ་ནི་དེ་གིས་ ཕོ་བྲང་གི་ཕྱི་ཁར་ ཤིང་ཅིག་གི་ཚུ་བར་ ས་གཞི་དང་བཅས་པ་སྟེ་
བཙོན་ཁང་ནང་བཅུགས་བཞག་སར་མཐོང་ཅུག།

དེ་ལས་ ཉ་ལུ་ལྟམ་གྲིན་ ལྟམ་ཆ་གིས་བསྐྱལ་བཏང་ཡོད་པའི་ མཚུབ་དགྲིས་དེ་བཏོན་སྟེ་ ང་ ལྟམ་ཆ་གིས་
ཁྱོད་འཚོལ་བར་བཏང་བཏང་མ་ཡིན། ང་དང་གཅིག་ཁར་འགྲོ་གེ་ཟེར་སྟེ་ད་ སི་ཏུ་གིས་ ལྟམ་གྲིན་བཅུ་འདི་
མཐུ་དང་རྩུ་འཕུལ་སྟོན་ཡོད་མི་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ ང་བཅས་གཉིས་ཀྱིས་ ཐུག་མི་ཐལ་ དེ་བའདི་ ལྟམ་ཆ་ཁོ་
ལུ་ མཐུ་དང་ལུས་པ་ ལྟོབས་ཤུགས་ཅན་ཚུ་ཡོད་པ་ཅིན་ ང་ལེན་པར་ཤོག་ཟེར་ ཁ་འཐེན་བཏང་མ་བཞིན་དུ་
ཉ་ལུ་ལྟམ་གྲིན་ དོ་རུང་ མཚོངས་ཐངས་ཅིག་ལུ་ ལོག་སྟེ་ ལྟམ་ཆའི་གདོང་ཁར་ ལྟོད་ཞིན་ན་ ཁ་འཐེན་ཚུ་
སྟོབ་ཅུག།

དེ་ལས་ དགའ་བྱེད་ལྟམ་ཆ་གིས་ ལྟའི་དམག་ཚུ་འཁྱིད་དེ་ མཐའ་ཡས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གུ་ལས་ ཁོ་རའི་རིག་པ་
གིས་ ལྟེ་དེ་ཚུ་ གཅིག་གིས་གཅིག་ལུ་ བཟུང་བཅུག་ཞིན་མ་ལས་ཟམ་བཟོ་སྟེ་ ལྟམ་ཆ་དེའི་ཐོག་ཁ་ལས་ཕར་
མཚོངས་ཡི་མཚོངས་ཡི་རང་སོང་ཅུག།

མཐའན་མཚུག་ལུ་ རྒྱ་མཚོའི་ཕར་ཀ་ སྟོན་པོའི་གཡུས་ ལྟམ་ལུ་ལྟོད་ལྟོད་པ་ཡིན་མས། ཕར་ལྟོད་ཚར་ཕ་ཅིག་
ལྟའི་རྒྱལ་པོ་གི་ཕོ་བྲང་ནང་སོང་སྟེ་ ལྟམ་གྲིན་བཅུ་གསལ་དེ་འབད་ཕ་ད་ ལྟའི་ཕོ་བྲང་འདི་ རྒྱ་ ལོ་རྒྱུ་ཚུ་
ཤེལ་ལས་ བསྐྱབས་སྐྱབ་ཅིག་ཡིན་མ་ལས་ ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་ནང་ ལྟའི་གཟུགས་བརྟན་ལེ་ཤ་རང་ ཤར་ཕ་
ལས་ མདའ་ག་ལུ་བརྒྱབ་ནི་ཡིན་ན་མ་ཤེས་པར་སྟོད་ཅུག།

དེ་བསྐྱང་ ཉ་ལུ་ལྟམ་གྲིན་ ལྟམ་ཐེན་བཏག་དཔུང་འབད་དེ་ དོ་སྟོད་སྐུལ་ཕ་ལས་ དགའ་བྱེད་ལྟམ་ཆ་གིས་
མདའ་རྒྱབ་བཏང་མ་ད་ ལྟའི་མགུ་ཏོག་བཅུ་ཐམ་ཡོད་པའི་གལ་ལས་ ལྟམ་གི་ལྟའི་མགུ་ཏོག་གུ་ ཐང་ཐང་ཕོག་
ཆི་ཅུག། དེ་ལས་ལྟའི་མགྲིན་བཅུ་ དེ་ནང་རང་ཁ་ཐུམ་བསད་པའི་ཁར་ སྟོན་པོ་གཞན་ཡང་ལེ་ཤ་ཅིག་རང་

བསད་ཚུགས་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སི་ཏུ་ལོག་ར་མ་གིས་ལེན་ཚུགས་མི་དེ་ཡང་ ཟམ་པའི་བཀའ་ངིན་ལས་བརྟེན་ཏེ་
ཡིན་མས།

ད་རིས་ནངས་པ་ཡང་ ཟམ་པའི་ཤུལ་ཡོད་པ་ལུ་ རྒྱ་གར་དང་སྤྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་ཁྲུངས་ཚུ་གིས་ གནས་ཆེན་སྡེ་བཙུག་
སྟེ་ མཇལ་བར་འབྲེལ་བའི་སྤོལ་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སྤོལ་པོའི་ཁྲག་གིས་ དེག་དེག་པ་ཡིན་ཟེར་ ས་དང་རྩོ་ རི་སྐྱུང་
གེ་རང་ དམཔར་སྡེ་འདུག། དེ་གི་མིང་ སི་ཏུ་བརྒྱ་ར་མེ་ཤུ་ར་ཟེར་སྐབ་སའི་ས་ཆ་འདི་ རྒྱ་གར་སྟོ་ཕྱོགས་ཀྱི་རྒྱ་
མཚོའི་རྩ་བ་ལུ་ཡོད་ཟེར་གསུངས་ཅུག།

སྤོལ་པོའི་གཡུས་ ལྗང་ལུ་ སྤོལ་པོ་རྣམ་ཆའི་ཤུ་ བི་གྲི་ཤུ་ ཟེར་མི་གི་རྒྱལ་སྡེ་ སྟོབ་དཔོན་ཆེན་པོ་བཟླ་འབྲུང་
གནས་འདི་ ད་སྟོ་ སྤོལ་པོའི་རྒྱལ་པོ་མཇེད་དེ་ སྤོལ་པོའི་ཁ་གཞོན་སྡེ་ བཞུགས་ཡོད་ཟེར་གསུངས་ཅུག།

༣ ། འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ཟམ་པ་བྱུང་ཚུལ།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལུ་ཡང་ སྟོན་དང་སྐྱུགས་ལས་རང་ མི་རང་སོའི་ཐབས་རིག་དང་འབྲེལ་ཏེ་ དང་པ་ར་
རུབ་སྐྱི་གི་ཟམ་དང་། དེ་ལས་ ཀྱང་ཟམ། ཚར་ཟམ། བ་ཟམ། ལྷགས་ཟམ། སྤྱིང་ཟམ། ཕྱི་སའི་ཟམ་པ་ལ་
སོགས་པ་ འགོ་རིམ་བཞིན་དུ་ དར་བྱུང་འབྲུང་ཅུག།

༤ ། ཟམ་རྒྱུབ་ཐངས།

ང་བཅས་འབྲུག་ལུ་ ཟམ་རྒྱུབ་པའི་སྐབས་ལུ་ དང་པ་རང་རྩིས་པ་ལས་ གཟའ་སྐར་འཕྲོད་སྦྱོར་བཟླ་དགོ།
གཟའ་སྐར་བཟང་པོ་དང་བསྐྱེན་ཏེ་ ཟམ་རྒྱུབ་ནི་གི་ལུ་འགོ་བཙུགས་ནི་ཡོད་པའི་ཁར་ ཟམ་རྒྱུབ་སའི་ས་གོ་ལག་
རྩུ་ནང་ གནས་པོ་དུག་དུག་པོ་ཡོད་པ་ཅིན་ ལ་ལོ་ཅིག་ལུ་ སའི་ཚབ་སྡེ་མི་ས་གདོང་ནང་ བཙུགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་
དང་ ལ་ལོ་ཅིག་ནང་ སྟོ་ལོ་རེ་ལས་ཅན་ འཇའ་ཚ་དང་འཇའ་ཚ་མེན་རྩུ་ བཙུགས་དགོ་པ་འཕྲོན་པའི་ལོ་རྒྱུས་
ཁན་རབ་རྩུ་གིས་བཤད་ནི་འདུག། དེ་འབད་ཐང་ ད་རིས་ནངས་པ་ དེ་བཟུམ་འབད་དགོ་པ་མེད་རུང་ ཟམ་རྒྱུབ་

ནི་འགོ་བཅུགས་ཞིན་མ་ལས་ མ་སྐྱབ་ཚུན་ཚོད་ཀྱི་ནང་འཁོད་ ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ བྱ་སྐྱབས་མ་བདེམ་དང་
དཀའ་ངལ་ཚུ་མི་འབྱུང་ནི་གི་དོན་ལས་ ཚོས་པ་ཅིག་གིས་ རྫོ་པ་དང་ཕྱི་རུ་ཨ་རྟག་རང་ བསང་གསུང་དང་
གསེར་སྐྱེམས་ཚུ་མ་ཆད་པར་སྤུལ་ནི་གི་སྲོལ་འདུག། ཨིན་རུང་ ད་རིས་ནངས་པ་ ཟམ་རྒྱབ་མ་ཚར་མ་ལས་ ཚུ་
གིས་འབག་ནི་དང་ ལཱ་འབད་མི་ཚུ་ལུ་ བྱ་སྐྱབས་མ་བདེམ་འདི་ ནི་བཟུམ་འབད་ནི་གི་ལམ་ལུགས་སྲོལ་མེད་ནི་
དེ་གིས་ཨིན་མས་ཟེར་བྱ་ནི་ཨིན།

དེ་གི་ཐད་ཁ་ ང་གིས་ལྟ་རུང་བདེན་པ་འདུག་ཟེར་མཛོ་མས། ག་ཅི་སྟོན་ཟེར་བ་ཅིན་ ཉེ་མ་མེ་སྟེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ད་
རིས་ནངས་པ་ཡང་ ཨོལ་སྟོག་བཏོགས་མི་འཐོན་འོང་ ཟེར་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདི་ དར་བྱུབ་སྟོན་རང་བྱུང་སྟེ་ཡོད་
ཟེར་བྱ་ནི་ཨིན།

༥༽ རབ་གནས།

སྤྱིང་ཟམ་ བ་ཟམ་ ཚར་ཟམ་ ལ་སོགས་པ་རྒྱབ་སྟེ་སྐྱབས་པའི་མཐའ་མར་ གཟའ་སྐར་བཟང་པོ་དང་བསྐྱུན་ཏེ་
བྲམ་ཚོས་པ་ཚུ་གིས་སྟེ་ རྫོ་པ་ལྟ་བསང་ལས་འགོ་བཅུགས་ཏེ་ རབ་གནས་ཀྱི་ཚོག་གུ་ རྒྱས་བསྐྱུ་གང་རུང་
གནང་སྲོལ་ཡོད། དེ་སྟེ་ གནང་དགོ་པའི་ཁྱད་ས་དེ་ཡང་ ཟམ་འདི་ལུ་ རྒྱུན་ལོ་སོགས་པ་མ་འབྱུང་པར་
ལུན་རིང་མོ་སྟེ་རབ་ཏུ་གནས་ནི་དང་ ཟམ་གུ་ལས་པར་ཚུར་འགོ་འགྲུལ་འབད་མི་ཚུ་ཡང་ ཚ་མཉམ་རང་ བགྲིས་
སུན་སུམ་ཚོགས་ནི་གི་དོན་ལུ་ཨིན་མས།

༦༽ ཟམ་པའི་དབྱེ་བ།

ང་བཅས་རའི་འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཟམ་པ་ལུ་དབྱེ་བ་མ་འདུམ་ ཚར་གྱིས་བཟོ་བའི་ཚར་ཟམ། བཟོ་བཀོད་
ཁྱིམ་དང་འདུམ་སྟེ་ཡོད་མི་ བ་ཟམ། ཚུ་སྟོན་གུ་ལས་པར་ ཤིང་གིས་བཟོ་སྟེ་བཏོགས་ཡོད་མི་ སྤྱིང་ཟམ། རོང་
ཚུ་དང་ཚུ་ཚུང་གུ་ཚུ་གི་གུ་ལས་པར་ ཤིང་ཐུང་གུ་ཚུ་གིས་རྒྱབ་ཡོད་མི་ ཀང་ཟམ། ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་ཞིང་
ཁམས་ལུ་འགྲོ་ས་ དར་སྐྱུ་ལུ་ཟམ། གྲུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་གིས་རྒྱབ་ཡོད་མི་ ལུགས་ཟམ་ཚུ་
ཡོད་པ་ཨིན།

༡༽ བ་ཟམ་གྱི་སྐོར།

བ་ཟམ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་དོ་སྤོད། གཡས་དང་གཡོན་ལས་ བ་སོ་སྐྱིག་ཞིན་མ་ལས་ འོག་ཐོག་དང་སྟེང་ཐོག་
གཉིས་སྟེ་རྒྱབ་ནི་ཡོད་པའི་ཁར་ སྟེང་ཐོག་ནང་ ཟམ་སྐྱུང་པ་གི་སྟོང་ས་ཨིན་མས། ཟམ་སྐྱུང་པ་གི་ སར་རྒྱུར་འགོ་
འགྲུལ་འབད་མི་རྩུ་བཟླ་ནི་དང་ འགྲུལ་པ་རྩུ་ གནམ་སོ་ཞིན་མ་ལས་ སར་རྒྱུར་འགྱོ་ཚོག་ག་མི་ཚོག་འདི་ ཁོ་
དང་འཁྲིལ་དགོ་ནི་ཨིན་མས།

༢༽ ཚར་ཟམ་གྱི་སྐོར།

ཚར་ཟམ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་དོ་སྤོད། དེ་ཡང་ ཚར་ཟེར་མི་འདི་འབའ་དང་ འབའ་གིས་བཟོ་མིའི་ཟམ་པ་ལུ་ ཚར་
ཟམ་ཟེར་སྐྱབ་ཨིན། ཚར་ཟམ་རྒྱབ་ཐངས་འདི་ཡང་ འབའ་སྐྱུ་རུམ་ རི་ཁ་ལས་འཐེན་ཏེ་ འབག་འོང་སྟེ་
གཅིག་ཁར་མཐུད་ཞིན་མ་ད་ ཁ་བག་རི་བག་ རྐད་ཀོ་རུད་ཞིན་མ་ལས་ མཐའ་མ་གཉིས་ རྒྱུ་ཕར་ཁ་དང་རྒྱུར་
ཁའི་ཤིང་གུ་བསྐྱམས་སྟེ་ ཟམ་པ་བཏགས་ཏེ་ དེ་གུ་ལས་ འགོ་གུལ་འབད་བའི་ལོ་རྒྱུས་འདུག། ཨིན་རུང་ ཟམ་
དེ་གུ་ལས་ མི་རྒྱུང་མ་གཅིག་མ་གཏོགས་ སྐོ་ལོར་སེམས་ཅན་གཞན་མི་རྩུ་ འགོ་འགྲུལ་འབད་ནི་མེད་ཟེར་ཨིན་
མས། དེ་སྟེ་འགོ་འགྲུལ་འབད་ནི་མེད་མི་དེ་ཡང་ ཟམ་འདི་ ཚར་གྱིས་ཕར་རྒྱུར་ ཐག་བཞག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་
ཟམ་གུ་ལས་ ཨིན་ཏེ་ལ་སོགས་པ་ག་ནི་ཡང་ འཐེན་སྟོལ་མེད་ནི་དེ་གིས་ཨིན་མས།

༣༽ ལྷགས་ཟམ་གྱི་སྐོར།

ལྷགས་ཟམ་གྱི་གོ་དོན་དོ་སྤོད། ལྷགས་ཐག་སྤྲིང་སྟེ་ བཏགས་པའི་ཟམ་ལུ་སྐྱབ་ཨིན་མས།
དེ་ཡང་ལྷགས་ཟམ་འདི་ འགྲུག་ལུ་འགོ་དང་པ་རང་ གུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་སྐབས་སུ་ ས་གནས་སྤོ་འོ་
རྒྱུ་སྟེ་ གུབ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོ་གིས་ མགར་ཚང་ཁག་བཅོ་ལྔ་གཞི་བཙུགས་གནང་སྟེ་ མགར་པ་ལེ་ཤ་ཅིག་
ལུ་སྐྱུལ་ཞིན་མ་ལས་ ལཱ་དཔོན་ཡང་ཁོ་རང་གིས་མཛད་དེ་ ཉིན་མ་གཅིག་ལུ་ ཟམ་བརྒྱུད་ཀྱི་ལྷགས་རྩུ་ རུང་

ཚར་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ནི་འདུག། དེ་འབད་མ་ལས་ ཐང་སྟོང་གིས་རྩལ་པའི་ལྷགས་ཚུ་གིས་ སྤར་པ་རྩལ་པ་ཅིན་
རབ་གནས་འབད་མི་དགོ་ཟེར་རྒྱལ་བ་གོང་མ་ཚུ་གིས་གསུངས་ནི་འདུག།

༡༠ ་། ཀང་ཟམ་གྱི་སྟོང་།

ཀང་ཟམ་ཟེར་བའི་གོ་དོན་དོ་སྟོན། རྒྱ་བཀལ་ཏེ་ རྒྱུ་འགྲུལ་འཐབ་སའི་ ཅ་ལ་གིས་མིང་ཨིན་མས།

ཀང་ཟམ་ཟེར་མི་འདི་ རྒྱ་སྟོམ་ཚུ་གུ་ གནམ་བུ་གི་དུས་ཚོད་ལུ་ ཀང་ཟམ་རྒྱབ་ནི་མེད་རུང་ གནམ་དགུན་འཐོན་
པའི་སྐབས་སུ་ རྒྱ་སྟོམ་ར་འབད་རུང་ དེ་གུ་ལས་ ཀང་ཟམ་རྒྱབ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཚད་ མང་ཆེས་ཤོས་ར་ རོང་རྒྱ་
དང་ རྒྱ་རྒྱུང་གུ་དེ་ཚུ་གི་གུ་ལས་པར་ ཀང་ཟམ་རྒྱབ་ཨིན་མས།

༡༡ ་། རྒྱུ་བྱུར་དུ་ཟམ་རྒྱབ་ཐངས་གྱི་སྟོང་།

ང་བཅས་རའི་ འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ ཉེ་མ་ ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ མ་འགྲོ་བའི་ནམ་དུས་དང་ ལྷག་པར་དུ་
ས་གནས་མཐའ་རྒྱུར་ལས་པར་ གཡུས་ཚན་དང་གཡུས་ཚན་གྱི་སྤྲུལ་ལུ་ དེ་གིས་མ་ཚད་པར་ རོར་གྱི་བྱང་ས་རྒྱ་
ནང་ལས་པར་ གནམ་བུ་ཆར་པ་རྒྱབ་ རྒྱ་འབྲེག་སྟེ་ རོར་རྒྱུ་ཆ་ལྲབ་ པར་རྒྱུར་འགྲོ་འགྲུལ་ འབད་མ་རྒྱགས་
པར་བཟའ་ནི་གི་ རྒྱགས་བསྐྱེད་རྩོགས་འབད་མ་ད་ རྒྱགས་བསྐྱེད་ལེན་ནི་གི་དོན་ལས་ རྒྱ་གི་མཐའ་མ་བདེ་ལྟེ་
ས་གོ་དོག་འགྲུག་ག་ཏེ་ འདུག་ག་བལྟ་ནི་དང་ ཤིང་སྟོམ་ག་ཏེ་འདུག་ག་བལྟ་ཞིན་མ་ལས་ ལྷ་རིས་གྱིས་སྟེ་ ཤིང་
བདེ་བ་སྟེ་ཟམ་རྒྱབ་སྟོལ་ཡོད་པ་ཨིན། ཨིན་རུང་ ཤིང་བདེ་བ་པའི་སྐབས་ ཤིང་རིང་མོ་མེད་པ་ཅིན་ རྒྱུར་ལ་སྤྲུག་
ལས་ བདེ་བ་བཏང་མ་ད་ ཤིང་གི་མགྲོའོག་གིས་ པར་གི་ལོགས་ བདེ་ལ་རྒྱན་པར་ རྒྱ་གི་སྤྲུལ་ལུ་འབྱུང་འགྲོ་
སྟེ་ ད་རུང་ཤིང་སྟོམ་འཚོལ་ཏེ་ གཞན་ཁར་འགྲོ་དགོ་པ་ད་ འཕྲལ་འཕྲལ་ཟམ་བཏུབ་པའི་ཤིང་སྟོམ་ ར་ལས་
འཚོལ་མ་ཐོབ་པར་ བཟའ་ནི་གི་རྒྱགས་བསྐྱེད་མེད་པར་ རོར་རྒྱུ་ཆ་ལྲབ་ བཏུ་རུང་བཟུམ་སྟེ་ བ་གི་ཨོམ་
འབྲུང་སྟེ་ ཉིན་མ་གཉིས་དེ་ལེ་ སྟོན་དགོ་པ་ཐོན་མ་ཨིན་ཟེར་ ཨ་རྒྱ་གནས་ནང་ལས་ཨིན་མི་ གུན་བཟང་སྤྲུགས་
ཉེན་གྱིས་བཤད་ནི་འདུག།

༡༢ ། སྤྱིང་བཟམ་གྱི་སྐོར།

སྤྱིང་བཟམ་འདི་ ཟམ་བདུབ་པའི་ ཤིང་རྩ་ལས་མེད་པའི་ ས་གནས་ལག་ཚུ་ནང་ ལྷགས་སྤྱད་དང་རྩལ་སྤྱི་ ག་
འབད་རྩལ་ཅིག་གིས་ ཐག་ཞིན་མ་ལས་ མཐའམ་གཉིས་པོ་ ཤིང་དང་དོ་ག་འབད་རྩལ་ཅིག་གུ་ བཏགས་ཞིན་མ་
ལས་ དེ་གུ་ལས་ སྤྱོམ་རྩལ་ཅིག་དཔུང་སྟེ་ དེ་གུ་ལས་འགོ་འགྲུལ་འབད་མི་ལུ་སྤྱོད་ཡིན་མས།

༡༣ ། གནས་བདག་གཞི་ཚུ་གིས་བཟམ་པ་རྒྱབ་ནི་ཡོད་པ།

རྟེ་མ་ མོང་སྐར་རྫོང་ལག་ ཤེར་ལུང་རྒྱུ་འོག་ལུ་ཆགས་ཡོད་པའི་ ས་གནས་བསྐྱུང་གནས་བཟམ་ས་ལུ་ཡང་
གནས་ལུ་མོ་ གནས་པོ་གིས་ ཤེར་རི་རྒྱ་གུ་ལས་ དོ་རང་བྱུང་གི་བཟམ་རྒྱབ་སྟེ་ དོ་གཉིས་མ་མཐུད་པ་གཅིག་
ལར་ གཡུས་ཁ་ལས་བྱ་པོད་འབོ་ནི་དེ་གིས་ དོ་གཉིས་མཐུད་མ་ཚུགས་བཟམ་ གཡུས་ཁའི་མི་རྒྱན་ཤོས་ཚུ་གིས་
བཤད་ནི་འདུག། དེ་བཟུམ་སྟེ་ བུམ་ཐང་སྐྱུ་རྗེས་ལས་ གཏམ་ཞིང་ཁ་ཐུག་ འགྲོ་སའི་ལམ་ལར་ དོ་བཟམ་བཟམ་
མི་འདི་ རྟེ་མ་ གཞི་བདག་ཤེལ་གྱིང་དཀར་པོས་གཙོ་པའི་ རྒྱ་གར་ པད་དཀར་ ལུར་ཅེ་ ལྷོགས་འཇམ་ལ་
སོགས་པ་ གནས་བདག་གཞི་བདག་ཚུ་གིས་ ལུམ་མཁར་རྒྱ་གུ་ལས་ གནས་ལུ་མོ་ དོ་རང་བྱུང་གིས་ ཟམ་
བརྒྱབ་ཡོད་རུང་ རྒྱབ་མ་ཚར་ཕ་ཅིག་ལར་ གཏམ་ཞིང་ལས་ བྱ་པོད་འབོ་ནི་དེ་གིས་ དོ་བཟམ་རྒྱུ་ལྟོད་ཀྱི་སྟེ་ཡོད་
མི་འདི་ དེ་ལས་བརྟེན་ཏེ་ཨིན་བཟམ་ ལོ་རྒྱུས་ལེ་ཤ་རང་བསྐྱུང་ནི་འདུག།

༡༤ ། ལྷམ་ཚུ་གིས་རྩལ་འཕུལ་གྱི་ཐོག་ལས་བཟམ་རྒྱབ་ཡོད་ཚུ་ལ།

དེ་ཡང་ དཔལ་ཚོས་རྗེ་འགོ་བའི་མགོན་པོ་ ས་ཇོ་འབྲུག་སྤོམ་ཞིག་པོ་དང་ མཁའ་འགོ་བསོད་ནམས་དཔལ་སྤོན་
གཉིས་ སྤོན་གྱི་སྤོན་ལམ་དང་ལུང་བསྟན་གྱིས་སྟེ་ ད་ལྟོ་ལུང་བསྟན་བཟམ་པ་བཟམ་ས་ལུ་ ཞལ་མཇལ་ཏེ་ དོ་སྤང་
གུ་ སྤྱི་ཅེད་གནང་བཞུགས་སའི་ པར་རྒྱུ་མཇལ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཚད་ ས་ཇོ་འབྲུག་སྤོམ་ཞིག་པོ་ལུ་ ལུང་བསྟན་འདི་
རྗེས་སུ་བཟམ་ནི་གི་དོན་ལུ་ ས་གནས་འདི་ལ་ལས་པར་ དོ་རང་བྱུང་གི་བཟམ་པ་ཅིག་ བརྒྱབ་གནང་ནི་གི་དོན་ལས་

རྒྱལ་འཕུལ་གྱིས་སྐུལ་ཏེ་ མི་མ་ཡིན་པ་ཚུ་གིས་ རྩོམ་འབྲིང་འཛམ་དུ་ གཟི་ལུང་ལའི་ ལྷག་མོ་གི་བྱིམ་ནང་
ལས་ བྱ་པོ་འབོ་དཔ་ལས་ རྩོམ་ཚང་གད་ལྷག་ལུ་གི་ གསེར་རི་སྐང་ལུ་ཡོད་མི་ རྩོམ་རིང་ཚུ་ཨིན་ཟེར་བཤད་ནི་
འདུག།

༡༥ ་༽ ཟམ་པ་རྒྱལ་ཞི་འདི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཚུལ།

སྤྱིར་བཏང་ ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཞིང་ཁམས་འདི་ སྤྱིན་པོའི་གཡུས་ ཆེ་ཆུང་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐྱུག་ལུ་
ཆགས་ཏེ་འདུག། སྤྱིན་པོའི་གཡུས་དང་ ཟངས་མདོག་དཔལ་གྱི་རི་བོའི་བར་ན་ མཚོ་ལུ་ལེ་འཕུལ་གྱི་མེ་ལོང་
ཟེར་མི་གིས་ བཅད་དེ་ཡོད་ནི་དེ་གིས་ ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་ལུ་འགྲོ་སའི་ལམ་ རྩོགས་བཞི་ལས་ཟམ་བཞི་
འདུག། དེ་ཡང་ ཤར་རྩོགས་ཁ་བྱུག་ལས་ འགྲོ་ས་ཟམ་པའི་གྲུ་ལས་ མི་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་དང་ ལྷགས་ཟམ་དེ་
གི་ཕྱི་ཁའི་སློ་གི་ཅ་བ་ལུ་ གྲུ་རུ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ཡང་ འཛམ་བུ་གླིང་ལུ་ འགྲོ་དོན་མཛད་དེ་ ལོག་ཟངས་
མདོག་དཔལ་རི་ཁ་བྱུག་འབྲོན་ཚུལ་འདུག།

རྩོ་རྩོགས་ཁ་བྱུག་ལས་ འགྲོ་ས་ཟམ་པའི་གྲུ་ལས་ མི་གཅིག་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་དང་ ལྷགས་ཟམ་དེ་གི་ཕྱི་ཁའི་སློ་
གི་ཅ་བ་ལུ་ གྲུ་རུ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ཡང་ འགྲོན་པའི་བསྐྱང་འདུག། ལུབ་རྩོགས་ཁ་བྱུག་ལས་ འགྲོ་ས་ཟམ་
པའི་གྲུ་ལས་ མི་གཅིག་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་དང་ ལྷགས་ཟམ་དེ་གི་ཕྱི་ཁའི་སློ་གི་ཅ་བ་ལུ་ གྲུ་རུ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་
ཡང་ འགྲོན་པའི་བསྐྱང་འདུག། བྱང་རྩོགས་ཁ་བྱུག་ལས་ འགྲོ་ས་ཟམ་པའི་གྲུ་ལས་ མི་གཅིག་འགྲོ་བའི་བསྐྱང་
དང་ ལྷགས་ཟམ་དེ་གི་ཕྱི་ཁའི་སློ་གི་ཅ་བ་ལུ་ གྲུ་རུ་གཙོ་འཁོར་གསུམ་ཡང་ འགྲོ་དོན་ལུ་འགྲོ་ན་པའི་ཚུལ་
འདུག། ཟངས་མདོག་དཔལ་རི་གི་སློར་ལས་ རྒྱས་པ་སླེ་མཁན་ནི་གི་བྱུགས་འདོད་ཡོད་པ་ཅིན་ སྐང་སྤྲེང་གསང་
སྐྱུགས་ཚོགས་གླིང་དང་ བུམ་ཐང་སྐྱེ་རྗེ་ ལ་སོགས་པའི་ལྷ་ཁང་ཚུ་ནང་ཡོད་པའི་ ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ རི་
མོ་ཚུ་གཟིགས་གནང་ཟེར་ལུ་ནི་ཨིན།

༡༦ ་༽ ཟམ་པ་ལུ་གཞོན་པ་བསྐྱུལ་མི་བཏུབ།

ཕན་པ་ཐམས་ཅད་ ཚོས་ཟེར་དོ་བཟུམ་སྟེ་ ཟམ་པའི་རིགས་ ག་ཅི་བཟུམ་རང་ཡིན་རུང་ རང་པའི་ཚོས་དང་
འབྲེལ་བ་སྟོན་ཡོད་པ་མ་ཚད་ སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ སྤྱུལ་པ་ཙང་ཙང་ཡིན། དེ་ཡང་ སྟོན་
འཇུག་ལས། ལུན་པ་ཡོད་ས་ལུ་ མེ་དང་འོད་སྟེ་ ང་སྟེ་བར་ཤོག། ལུ་ཡོད་ས་ལུ་ཡིན་པ་ཅིན་ ཟམ་སྟེ་ཡང་ ང་
སྟེ་བར་ཤོག་ཅིག་ ཟེར་གསུངས་ཡོད་པ་ལས་ དེ་ཚུ་གུ་ལུ་ སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུ་ སྤྱུལ་ཏེ་
བཞུགས་ཡོད་པ་ དེས་ཏིག་ཡིན་མ་ལས་ ཟམ་པ་ཆ་མཉམ་ལུ་ གཞོད་པ་མ་བསྐྱུལ་བར་ གུས་ཞབས་འབད་དགོ་
ནི་ཡིན་མས།

༡༧ ། ཟམ་པ་རྒྱབ་པའི་ཕན་ཡོན།

ང་བཅས་ར་ ག་རང་ཡིན་རུང་ ལྷག་བསམ་ནམ་དག་གི་སྟོ་ལས་ ཟམ་པ་རྒྱབ་པ་ཅིན་ ཚོ་ད་སྟོ་ ལུས་ལུ་ན་ཚ་
མེད་པར་ ཚོ་རིང་མོ་སྟེ་བསྟོན་ཚུ་གས་ནི་དང་། མནོ་བའི་དོན་དག་ ག་ཅི་རང་འབད་རུང་ བྱ་བ་ལམ་འགོ་འགྲོ་སྟེ་
ཅི་བསམ་པའི་དོན་དག་ཚུ་ འགྲུབ་ཚུ་གས་ནི་ཡིན་མས། དེ་འབད་མ་ལས་ ཀམ་པ་སྐྱེ་བཅུ་དུག་པ་མཚོག་
གིས་ ག་དེ་སྟེ་གསུངས་ཅུག་གོ་ཟེར་བ་ཅིན་ ཚོང་རྒྱབ་མི་ཚུ་ ཡིན་ཅི་མིན་ཅི་ ཟམ་རྒྱབ་དགོ་ཟེར་གསུངས་པའི་
ལོ་རྒྱུས་འདུག། ཟམ་རྒྱབ་སྟེ་འགོ་བ་སེམས་ཅན་ཚུ་ལུ་ ཕན་ཐོགས་ཚུ་གས་མི་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཟམ་རྒྱབ་མི་རང་
ཡང་ བསོད་ནམས་བསག་སྟེ་ སུན་སུམ་ཚོགས་ནི་དང་། ད་རིས་ནངས་པའི་ རས་སྟངས་བཟུམ་ལུ་ཡོད་པའི་
དཔལ་འབྱོར་གྱི་དཀའ་ངལ་ཚུ་སེལ་ཚུ་གས་པའི་ཁར་ དཔལ་དང་འབྱོར་པ་ཚུ་རྒྱ་ཆེ་སྟེ་ གོང་འཕེལ་འགྲོ་ནི་
ཡིན་མི་དེ་ཡང་ རོར་བུ་ལུགས་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལས། གཞན་ལ་ཕན་པར་བརྩོན་པ་དེ། །རང་ཉིད་སུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་རྒྱ། །དཔལ་དང་འབྱོར་པ་རྒྱ་ཆེ་བ། །འདི་ལས་འཁྲུངས་ཤིང་འདི་ཡིས་འགྲུགས། །ཟེར་གསུངས་
བཞག་ཅུག་གོ།

རྒྱབ་རྟེན་གྱི་དཔེ་ཆའི་མཚན།

༡ ་ ཟངས་མདོག་དཔལ་རིའི་ཞིང་བཀོད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ རྣམ་འབྲེན་ཐར་པའི་ལམ་འབྲེན།

༢ ་ གཏེར་བཏོན་པར་སྤྱིང་པའི་རྣམ་ཐར།

༣ ་ ལྷན་པར་འཕགས་བསྟོད།

༤ ་ ཚངས་སྲས་བཞེད་པའི་སྐྱེད་བྱུངས།

༥ ་ ལྷོ་ཐོབ་ཐང་སྟོང་རྒྱལ་པོའི་རྣམ་ཐར།

༦ ་ ལྷོད་འཇུག།

༧ ་ ལོ་བུ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས།

༨ ་ ཚིག་མཛོད་ཀྱི་རིགས།

ཚུམ་སྐྱིག་དང་ཞིབ་འཚོལ་པ་ ལ་བརྒྱུ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱས། རྫོང་ཁའི་ལེགས་སྐྱུར་བ།

ཐིམ་སུག་རྒྱལ་འཛིན་མཐོ་རིམ་སྟོབ་ལྷ། ལྷགས་པའི་སུག།